

Šį tekstą mes parašėme lengvai suprantama kalba

Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija mes vadiname susitarimą tarp daug šalių.

Toliau šį susitarimą mes vadinsime Konvencija.

Konvencijoje šalys susitarė dirbti, kad žmonės su negalia turėtų tokias pat teises, kaip visi kiti žmonės.

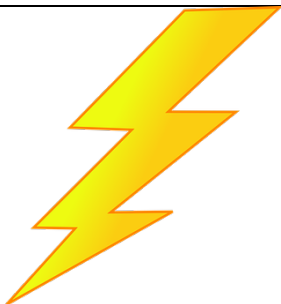
Konvencijoje yra daug dalių.

Tas dalis mes vadiname straipsniais.

Visi straipsniai turi savo numerius.

Kiekvienas straipsnis sako,

ką šalys turi daryti tam tikroje gyvenimo srityje dėl žmonių su negalia.

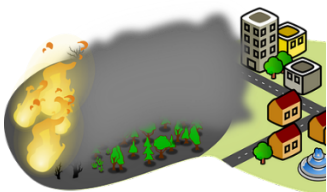
11 Konvencijos straipsnis vadinasi Pavoingos situacijos.

Pavoingos situacijos atsiranda tada, kai daug žmonių kyla pavojus.

Pavojus daug žmonių gali kilti, kai

- pučia labai smarkus vėjas,

- kyla didžiulis gaisras,

- įvyksta didelis potvynis,

- prasideda karas.

Kiekviena šalis turi pasirūpinti savo žmonėmis su negalia, jei atsitinka pavojinga situacija.

Lietuvos negalios organizacijų forumas yra organizacija. Jis siekia ginti žmonių su negalia teises. Toliau Lietuvos negalios organizacijų forumą mes vadinsime LNF.

Neįgaliųjų reikalų departamentas yra Lietuvos valstybės įstaiga. Toliau mes jį vadinsime Departamentu. Departamentas dirba, kad žmonės su negalia gyventų geriau.

Vidaus reikalų ministerija yra valstybės įstaiga. Toliau Vidaus reikalų ministeriją mes vadinsime VRM. VRM dirba, kad žmonės būtų saugūs.

LNF, Departamentas ir VRM nori sužinoti ar žmonės su negalia Lietuvos valstybėje yra saugūs. Jie sugalvojo daug klausimų apie žmonių su negalia saugumą. Visus šiuos klausimus mes vadiname apklausa. LNF, Departamentas ir VRM prašo tavęs atsakyti į klausimus apklausoje.

Apklausoje yra labai daug klausimų. Todėl tu gali pavargti atsakinėti į klausimus. Kai kuriuos klausimus tau gali būti sunku suprasti. Tau gali padėti atsakyti į visus klausimus.

- tavo šeimos narys,
- pagalbininkas priimti sprendimus
- socialinis
- arba kitas darbuotojas

Pažymėk teisingus atsakymus į klausimus, kai pildysi apklausą.

Niekas nežinos tavo atsakymų. Jei nori atsakinėti į apklausą ne lengvai skaitoma kalba, Spausk šitą nuorodą:

<http://apklausos.vrm.lt/index.php/265576?lang=lt>

Apklausa

1 dalyje mes tavęs paklausime apie tave patį.

Tu gali nesuprasti kai kurių klausimų.

Tu gali nežinoti kaip atsakyti.

Tau gali padėti atsakyti į klausimus:

- tavo šeimos narys,
- pagalbininkas priimti sprendimus
- socialinis
- arba kitas darbuotojas

1. Klausimas.

Pažymėk ar tu vyras, ar moteris

☐ Vyras

☐ Moteris

2. Klausimas

Parašyk, kiek tau metų,

3. Klausimas

Pažymėk kokia tavo negalia?

- ☐ Aš turiu psichikos negalią
- ☐ Aš turiu proto negalią
- ☐ Aš nematau arba labai blogai matau
- ☐ Aš negirdžiu arba labai blogai girdžiu

- ☐ Aš turiu judėjimo negalia
 - ☐ Aš turiu negalią dėl visokių ligų
 - ☐ Mano negalia yra dėl kelių negalių
-

4. Klausimas.

Pažymėk, kokia kalba tu kalbi.

Aš kalbu lietuvių kalba

Aš kalbu lenkų kalba

Aš kalbu lenkų kalba

Aš kalbu rankomis, arba gestų kalba

Aš kalbu kitokia kalba.

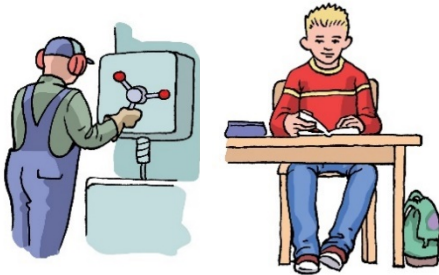
Jei tu kalbi kitokia kalba.

Parašyk, kokia

5. Klausimas.

Pažymėk, ką tu veiki.

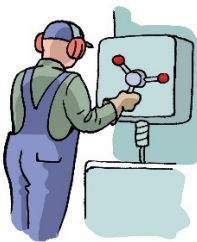
- ☐ Tu dirbi darbą
- ☐ Tu mokaisi mokykloje
- ☐ Tu nedirbi ir nesimokai

6. Klausimas.

Tu parašei kad dirbi.

Pažymėk koks yra tavo darbas.

- ☐ Tu esi darbininkas
-

- ☐ Tu dirbi su popieriais

☐ Tu vadovauji kitiems žmonėms

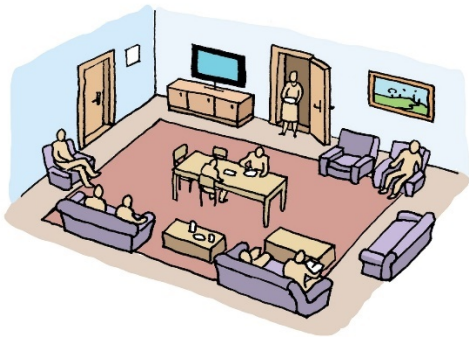
☐ Tu augini gyvulius arba augalus

☐ Tu dirbi pats sau

☐ Tu dirbi kitokį darbą.
Parašyk kokį darbą tu dirbi

7. Klausimas.
Pažymėk, jei tu gyveni globos namuose

- ☐ Taip
- ☐ Ne

8. Klausimas.
Pažymėk, su kuo tu gyveni.

- ☐ gyvenu vienas arba viena
- ☐ gyvenu su šeima
- ☐ gyvenu su globėju

☐ gyvenu su kitais žmonėmis.

Parašyk su kuo tu gyveni

9. Klausimas

Pažymėk kur tu gyveni.

☐ aš gyvenu Vilniuje

☐ aš gyvenu Kaune

☐ aš gyvenu Klaipėdoje

☐ aš gyvenu Šiauliuose

☐ aš gyvenu kitame mieste

☐ aš gyvenu kaime

10.Klausimas

Pažymėk ar tu naudojiesi internetu?

- ☐ nesinaudoju internetu
- ☐ naudojuosi kartais
- ☐ naudojuosi kiekvieną dieną

11.Klausimas

Pažymėk ar tu turi telefoną

☐ turiu mygtukinį telefoną

☐ turiu liečiamą telefoną

☐ neturiu telefono

2 dalyje mes norime žinoti

- ar tu žinai kaip elgtis per pavojingą situaciją
- ar tau kas nors padės per pavojingą situaciją

Tu gali nesuprasti kai kurių klausimų.

Tu gali nežinoti atsakymų.

Paprašyk, kad tau padėtų atsakyti į klausimus:

- tavo šeimos narys,
- pagalbininkas priimti sprendimus
- socialinis
- arba kitas darbuotojas

1. Klausimas.

Pažymėk ar norėjai
daugiau žinoti ką daryti
jei bus pavojinga situacija.

- ☐ Taip
☐ Ne

Jei tu pasakei Ne, skaityk 5 Klausimą

2. Klausimas

Pažymėk, kur tu bandei sužinoti
ką daryti
jei bus pavojinga situacija.
Tu gali pažymėti tik 1 arba 2 arba 3 atsakymus.

- ☐ bandžiau pats prisiminti ką žinau

☐ ieškojau žinių Facebooke

☐ skaičiau internete

☐ skaičiau interneto svetainėje 72.lt

☐ klausinėjau draugų ir giminių

☐ klausinėjau socialinių darbuotojų

☐ skaičiau laikraštyje

☐ klausiausi radijos

☐ žiūrėjau televizorių

☐ klausinėjau per renginius

☐ ieškojau žinių kitur.
parašyk kur ieškojai žinių.

3. Klausimas

Tu sakei, kad bandei sužinoti
ką daryti,
jei bus pavojinga situacija.
Pažymėk ar tu viską supratai.

- ☐ Supratau viską
- ☐ Truputį supratau
- ☐ Nieko nesupratau

4. Klausimas

Kai kurie žmonės nesupranta:

- kai kas nors jam kalba
- kai jam rašo įprastu tekstu

- kai reikia ką nors perskaityti.

Pavyzdžiui.

Kartais žmonėms sunku suprasti:

- sudėtingą tekstą,
- sudėtingą kalbą,

Kalbą ir tekstą kartu mes vadiname informacija.

Tada mes sudėtingą informaciją parašome lengvai suprantama kalba.

Kai žmogus negirdi, jis yra kurčias žmogus.

- kurčias žmogus nesupranta, kai jam ką nors sako.
- kurčias žmogus nemoka pasakyti balsu.

Kurčias žmogus kalba rankomis.

Kurčias žmogus gali perskaityti lengvai suprantamą tekstą.

Kai žmogus nemato, jis yra aklas.

Aklas žmogus negali perskaityti kas parašyta

- knygoje,
- laikraštyje,
- kompiuteryje.

Aklas žmogus perskaito informaciją, kai

- Yra specialus Brailio raštas
- Kai kompiuterio balsas perskaito

Tokiems žmonėms reikia

Pritaikyti informaciją.

Pažymėk, ar informacija buvo pritaikyta

Kai tu bandei sužinoti ką daryti

Jei bus pavojinga situacija.

- ☐ aš viską supratau.
Man nereikėjo pritaikyti informacijos
- ☐ informacija buvo pritaikyta
- ☐ informacija nebuvo pritaikyta

5. Klausimas

Ar tave mokė kaip elgtis per pavojingas situacijas?

- ☐ Taip, mokė
- ☐ Nežinojau, kad galiu mokytis
- ☐ Ne

6. Klausimas

Pažymėk atsakymą klausimuose

Ar žinai kaip elgtis per karą:

			
Žinau	Šiek tiek žinau	Beveik nežinau	Visai nežinau
☐	☐	☐	☐

Per pavojingą situaciją kartais reikia žmones gelbėti.

Juos išveža į saugią vietą.

Ar žinai kaip elgtis jei tave norės išvežti į saugią vietą?

			
Žinau	Šiek tiek žinau	Beveik nežinau	Visai nežinau
☐	☐	☐	☐

Astravo elektrinė yra Baltarusijos valstybėje.

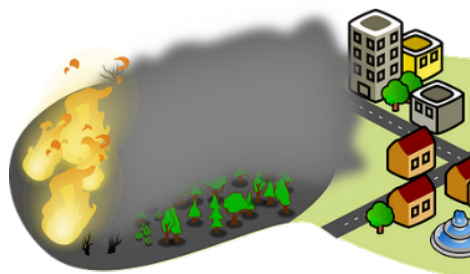
Astravo elektrinė gamina daug elektros.

Astravo elektrinė yra nesaugi.

Jei kas nors atsitiktų Astravo elektrinėje, gali nukentėti ir Lietuvos valstybės žmonės.

Ar tu žinai kaip elgtis, jei kas nors atsitiktų Astravo elektrinėje?

			
Žinau	Šiek tiek žinau	Beveik nežinau	Visai nežinau
☐	☐	☐	☐

Ar tu žinai kaip elgtis,
Jei būtų didelis gaisras?

			
Žinau	Šiek tiek žinau	Beveik nežinau	Visai nežinau
☐	☐	☐	☐

Ar tu žinai kaip elgtis,
jei būtų didelis potvynis?

			
Žinau	Šiek tiek žinau	Beveik nežinau	Visai nežinau
☐	☐	☐	☐

Ar tu žinai kaip elgtis,
jei būtų labai didelis vėjas?

			
Žinau	Šiek tiek žinau	Beveik nežinau	Visai nežinau
☐	☐	☐	☐

7. Klausimas

Kas pasirūpins tavimi,
jei nutiks pavojinga situacija?

Pažymėk kelis atsakymus.

Gali pažymėti 1 arba 2, arba 3 atsakymus.

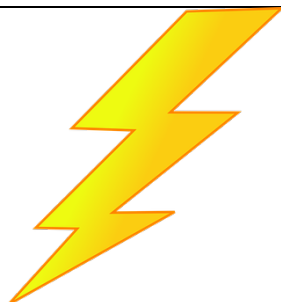
- ☐ aš pats pasirūpinsiu savimi
- ☐ mano šeima pasirūpins manimi

- ☐ mano kaimynai pasirūpins manimi
- ☐ globos namų darbuotojai pasirūpins manimi
- ☐ organizacijos, kurios rūpinasi žmonėmis su negalia pasirūpins manimi
- ☐ pagalbos tarnybos, pavyzdžiui:
 - gaisrininkai
 - policininkai
 - daktarai pasirūpins manimi
- ☐ manimi niekas nepasirūpins
- ☐ parašyk, jei kas nors dar pasirūpins tavimi.

8. Klausimas

Žemiau mes klausime apie tavo elgesį.
Pažymėk, ką tu darysi per pavojingą situaciją?

Žmonės prieš išvykdami ilgam
susideda svarbiausius daiktus.
Daiktų reikia, kad žmonės išgyventų ne namie.
Tuos daiktus vadiname išvykimo krepšiu.
Per pavojingą situaciją gali reikėti išvykti ilgam.

Ar tu pasiruošei išvykimo krepšį?

Taip		Ne		Nežinau	
☐		☐		☐	

Kartais per pavojingą situaciją reikės būti namuose.

Ar tu turi valgyti?

Ar tu turi gerti?

Ar tau užteks valgio trims dienoms ir trims naktims?

Ar tau užteks gerti trims dienoms ir trims naktims?

Taip		Ne		Nežinau	
☐		☐		☐	

Astravo elektrinė yra Baltarusijos valstybėje.

Astravo elektrinė gamina elektrą.

Astravo elektrinė yra nesaugi.

Jei kas nors atsitiktų Astravo elektrinėje,

būtų daug radiacijos

Radiacija žaloja žmones.

Jodo tabletės saugo nuo radiacijos.

Ar tu turi jodo tablečių?

Taip		Ne		Nežinau	
☐		☐		☐	

Nuodingas oras žudo žmones

Dujokaukė saugo nuo nuodingo oro.

Nešvarus oras žaloja žmones.

Respiratorius saugo nuo nešvaraus oro.

Vata ir marlė padeda gydyti žaizdas.

Ar tu turi:

Dujokaukę,

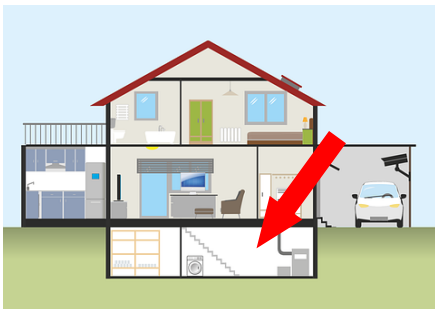
Respiratorių

Vatos ir marlės?

Taip		Ne		Nežinau	
☐		☐		☐	

Ar namuose turi rūšį?

Taip		Ne		Nežinau	
☐		☐		☐	

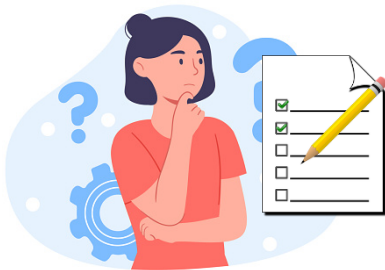
Ar namuose turi dūmų detektorių?

Taip 	Ne 	Nežinau
☐	☐	☐

Ar namuose turi gesintuvą?

Taip 	Ne 	Nežinau
☐	☐	☐

Ar galvojai kaip elgsis per pavojingą situaciją?

Taip 	Ne 	Nežinau
☐	☐	☐

9. Klausimas

Ką tu dar padarei,

Kad jaustumėsi saugus?

Parašyk arba paprašyk įrašyti čia.

10. Klausimas

Pažymėk, ką norėtum sužinoti daugiau:

Ar nori žinoti kaip elgtis per karą?

Taip 	Ne
☐	☐

Ar nori žinoti kaip elgtis
jei reikės išvažiuoti?

Taip 	Ne
☐	☐

Ar nori žinoti kaip elgtis
jei suges Astravo elektrinė?

Taip 	Ne
☐	☐

Ar nori žinoti kaip elgtis
jei bus gaisras?

Taip 	Ne
☐	☐

Ar nori žinoti kaip elgtis
jei bus potvynis?

Taip 	Ne
☐	☐

Ar nori žinoti kaip elgtis
jei bus stiprus vėjas?

Taip 	Ne
☐	☐

11.Klausimas.

Per pavojingą situaciją
kartais reikia žmones gelbėti.

Juos išveža į saugią vietą.

Ar sutiksi išvažiuoti į saugią vietą?

Taip 	Ne 	Nežinau
☐	☐	☐

Apie pavojingas situacija žmonėms praneša.

Žmonės gauna žinutes į telefoną

apie pavojingas situacijas.

Ar tau buvo atėjusi tokia žinutė?

Taip		Ne		Nežinau	
☐		☐		☐	

Pagalvok, kaip būtų galima tau padėti
per pavojingą situacija.

Tu atsakei labai daug klausimų.

Mes tau labai dėkojame!

